COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.6.2011
COM(2011) 363 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Rio+20: către economia ecologică și o mai bună guvernanță

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ŞI SOCIAL ŞI COMITETUL REGIUNILOR

Rio+20: către economia ecologică şi o mai bună guvernanţă

1. RIO+20: O OPORTUNITATE PE CARE LUMEA NU-ŞI POATE PERMITE SĂ O PIARDĂ

În iunie 2012, toţi ochii vor fi aţintiţi spre Rio de Janeiro, unde, la douăzeci de ani de la primul „Summit al Pământului", şefi de stat şi de guvern vor participa la Conferinţa Organizaţiei Naţiunilor Unite privind dezvoltarea durabilă[1] (UNCSD sau „Rio+20"). Rio+20 se va fundamenta pe rezultatele summiturilor globale anterioare: Conferinţa Organizaţiei Naţiunilor Unite privind mediul uman de la Stockholm (1972), Conferinţa privind mediul şi dezvoltarea („Summitul Pământului") de la Rio de Janeiro (1992) şi Summitul mondial privind dezvoltarea durabilă de la Johannesburg (2002). De asemenea, reprezintă o urmare a Summitului Mileniului al Organizaţiei Naţiunilor Unite, din 2000, şi a stabilirii obiectivelor de dezvoltare ale mileniului (ODM-uri).

Rio+20 oferă o oportunitate unică pentru lumea noastră interdependentă de a obţine angajamente politice reînnoite în ceea ce priveşte dezvoltarea durabilă. Conferinţa va evalua progresele realizate şi va aborda lacunele în implementare şi provocările emergente. Acest lucru se va face în contextul a două teme interconectate: „economia ecologică în contextul dezvoltării durabile şi al eradicării sărăciei" şi „cadrul instituţional pentru dezvoltarea durabilă".

Rio+20 poate marca începutul unei tranziţii accelerate şi profunde, în întreaga lume, către economia ecologică – o economie care generează creştere, creează locuri de muncă şi elimină sărăcia, păstrând şi investind în capitalul natural de care depinde supravieţuirea pe termen lung a planetei noastre. De asemenea, poate lansa necesara reformă a guvernanţei internaţionale în domeniul dezvoltării durabile.

Comisia Europeană este hotărâtă să contribuie la succesul Rio+20. Ca bază pentru un dialog aprofundat cu instituţiile UE, cu societatea civilă, cu mediul de afaceri şi cu ţările, la nivel global, prezenta comunicare stabileşte viziunea iniţială a Comisiei asupra potenţialelor rezultate concrete ale Rio+20. Prezenta comunicare se construieşte pe baza politicilor UE în domeniul dezvoltării durabile şi a Strategiei 2020 a UE şi, de asemenea, ia în considerare o consultare publică lansată în februarie 2011[2].

---

1 www.uncsd2012.org

2 http://ec.europa.eu/environment/consultations/un_2012.htm.

2. REALIZAREA BILANȚULUI ÎNCEPÂND DIN 1992: LACUNE ÎN IMPLEMENTARE ȘI PROVOCĂRI EMERGENTE

2.1. Dezvoltarea durabilă la nivel internațional

Ultimii zeci de ani au fost martorii unei serii de tendințe globale pozitive. Aceasta se poate observa mai ales în cazul creșterii veniturilor, peste 120 de milioane de oameni ridicându-se deasupra pragului de „un dolar pe zi” între 2000 și 2005. De asemenea, s-au înregistrat îmbunătățiri în ceea ce privește accesul la educație, îngrijiri medicale și apă.

Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (UNFCCC) și Convenția privind diversitatea biologică (CBD), lansate la Rio în 1992, au demonstrat potențialul acțiunii la nivel global. Negocierile care au avut loc la Cancún în 2010 în privința schimbărilor climatice au marcat progresul către o nouă guvernanță globală în domeniul schimbărilor climatice și adoptarea obiectivului de limitare la mai puțin de 2°C a creșterii temperaturii. În mod similar, reuniunea CBD care a avut loc la Nagoya în 2010 a permis realizarea unor progrese semnificative. De asemenea, s-a înregistrat o creștere semnificativă în ceea ce privește informațiile științifice și gradul de conștientizare de către public a aspectelor legate de mediu, în special de schimbările climatice, precum și în ceea ce privește participarea societății civile la elaborarea politicilor la nivel global, nu în ultimul rând datorită îmbunătățirii comunicațiilor prin internet.

În ultimii douăzeci de ani, o serie de țări în curs de dezvoltare au devenit și sunt acum actori importanți pe plan economic și politic. Ca urmare, a început să-și facă apariția o nouă balanță a puterii și a influenței, ce presupune noi roluri – care, de asemenea, vor necesita acceptarea unor noi responsabilități.

În pofida evoluțiilor pozitive, se mențin în continuare provocări și lacune în implementare considerabile, care vor trebui abordate în cadrul agendei Rio+20. Circa 1,4 miliarde de oameni trăiesc încă într-o sărăcie extremă (o mare parte dintre aceștia se află în Africa Subsahariană și în Asia de Sud), iar o șesime din populația globului este subnutrită. Mai multe obiective de dezvoltare ale mileniului (ODM-uri) sunt foarte departe de a fi atinse. De exemplu, în cazul ODM privind salubritatea, doar jumătate din populația țărilor în curs de dezvoltare beneficiază de sisteme de salubritate îmbunătățite. Progresele înregistrate în îndeplinirea ODM-urilor sunt foarte inegale din punct de vedere geografic, unele regiuni fiind cu mult în urma altora; de asemenea, niciunul dintre ODM-uri nu a fost îndeplinit în statele vulnerabile. Eforturile de soluționare a acestor probleme au fost stânjenite de recenta criză economică și de creșterea prețului la alimente, care au dus la mărirea numărului de persoane ce trăiesc în sărăcie.

Multe probleme din domeniul mediului nu au fost soluționate și s-au acutizat. Creșterea cererii de resurse (precum pământ, apă, păduri, ecosisteme) a dus la creșterea gradului de epuizare și de degradare a acestora, iar declinul biodiversității și defrișarea continuă într-un ritm alarmant. Lipsa resurselor materiale, precum și accesul la aceste resurse devin, de asemenea, probleme de importanță globală. Emisiile globale de gaze cu efect de seră continuă să crească, alimentate de schimbarea destinației terenurilor și de creșterea cererii de combustibili fosili. În plus, efectele schimbărilor climatice (precum modificarea precipitațiilor și creșterea nivelului mării) pot multiplica și mai mult problemele existente în domeniul mediului. Epuizarea și poluarea resurselor acvatice și a mediului marin pun probleme din ce în ce mai grave, iar lipsa apei ar putea afecta o treime din populația lumii până în 2025. Deșertificarea și degradarea terenurilor afectează un număr de țări în curs de dezvoltare ale

căror economii depind în mare parte de agricultură în general și de agricultura de subzistență. În țările în curs de dezvoltare și în economiile emergente continuă expunerea la substanțe periculoase (precum deșeurile periculoase de pesticide), în ciuda progreselor realizate în ceea ce privește implementarea convențiilor internaționale. Multe dintre aceste probleme de mediu nu sunt probleme de sine-stătătoare, ci sunt interconectate și interdependente.

Cea mai rapidă creștere economică viitoare va fi probabil cea a economiilor emergente și, dacă este bine administrată, aceasta poate ajuta la ieșirea oamenilor din sărăcie. Cu toate acestea, menținerea tiparelor actuale de consum și de producție în multe țări din întreaga lume va duce la creșterea utilizării resurselor naturale, va accelera degradarea mediului și va agrava schimbările climatice. Presiunea și impactul asupra mediului vor fi exacerbate de creșterea populației (care se preconizează că va atinge cel puțin 9 miliarde de oameni până în 2050), de urbanizare și de schimbările sociale (precum adăugarea la populația „clasei de mijloc" din economiile emergente a încă 1,2 miliarde de oameni).

2.2. Dezvoltarea durabilă în UE

Pe parcursul ultimilor zeci de ani, dezvoltarea durabilă a fost promovată printr-o serie de politici UE. De exemplu, UE a adoptat obiective cu caracter obligatoriu în domeniul schimbărilor climatice, odată cu schema UE de comercializare a cotelor de emisii, precum și o gamă de instrumente legislative privind biodiversitatea, gestionarea deșeurilor, calitatea aerului și apa. Aceasta a încurajat creșterea industriilor ecologice din UE, care reprezintă acum peste 2,5% din PIB-ul UE și asigură locuri de muncă pentru peste 3,4 milioane de oameni. În 2001, UE a adoptat Strategia de dezvoltare durabilă a UE (SDD a UE), reînnoită în 2006.

De la cel mai recent raport al SDD a UE, din 2009, progresele în direcția atingerii durabilității în UE au fost evaluate în mai multe feluri, inclusiv cu ajutorul indicatorilor de durabilitate și prin Raportul privind starea mediului al Agenției Europene de Mediu. Aceste publicații arată că, deși s-au făcut progrese, există încă multe probleme, în special în ceea ce privește transformarea creșterii într-una mai durabilă.

O evoluție esențială în domeniul politicilor a reprezentat-o adoptarea, în 2010, a Strategiei Europa 2020. Aceasta are ca scop să transforme UE într-o economie bazată pe cunoaștere, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și cu emisii reduse de carbon și să asigure un răspuns durabil la provocările cu care se va confrunta UE până în 2050. Strategia caută să integreze și să consolideze rolul durabilității în elaborarea politicilor, stabilind prioritățile reciproc consolidante de creștere *inteligentă*, *durabilă* și *incluzivă*, care sunt determinate de cinci obiective principale și șapte inițiative emblematice (a se vedea anexa).

Multe dintre aceste inițiative emblematice au o relevanță directă pentru prezenta comunicare. De exemplu, inițiativa emblematică privind utilizarea eficientă a resurselor are ca scop decuplarea utilizării resurselor naturale de creșterea economică și are în vedere o serie de noi măsuri de politică, incluzând acțiuni privind materiile prime, eficiența energetică, biodiversitatea, precum și foi de parcurs pentru decarbonizarea economiei, a energiei și a transporturilor. De asemenea, pledează pentru o mai mare utilizare a instrumentelor de piață, pentru eliminarea progresivă a subvențiilor care dăunează mediului și pentru „ecologizarea" sistemelor fiscale.

Progresele în direcția ameliorării eficienței utilizării resurselor și în direcția celorlalte obiective și inițiative emblematice vor fi monitorizate în cadrul de guvernanță al Strategiei Europa 2020 și al „semestrului european". Aceasta va reuni contribuțiile Consiliilor

sectoriale, programele naționale de reformă ale statelor membre, avizele Comisiei, precum și concluziile Consiliului European, ducând la consolidarea mecanismului în vederea obținerii unei mai mari integrări și coerențe a politicilor, ceea ce va favoriza mediul și dezvoltarea durabilă.

Pentru a evalua progresele realizate în implementarea SDD a UE, Comisia Europeană va continua, prin intermediul biroului său de statistică (Eurostat), al Agenției Europene de Mediu și al altor structuri, să ofere indicatori și informații statistice care să permită măsurarea și raportarea durabilității, și în contextul Strategiei Europa 2020.

Rio+20 va reprezenta un moment definitoriu pentru dezvoltarea durabilă, atât în UE, cât și la nivel global. Rezultatul său va inspira strategia și acțiunile UE în direcția dezvoltării durabile și, în special, va contribui la conturarea pe mai departe a Strategiei Europa 2020 a UE, ca instrument eficace de realizare a dezvoltării durabile.

3. CĂTRE ECONOMIA ECOLOGICĂ ȘI O MAI BUNĂ GUVERNANȚĂ

3.1. Facilitarea tranziției

La douăzeci de ani de la summitul de la Rio, lumea încă se mai confruntă cu două provocări majore, interconectate: satisfacerea cererii privind un trai mai bun pentru o populație globală care va crește cu peste o treime până în 2050 și abordarea problemei presiunilor asupra mediului care, dacă nu sunt soluționate, vor submina capacitatea lumii de a satisface cererea respectivă.

Răspunsul la aceste provocări nu va veni din încetinirea creșterii, ci din promovarea *modului corect* de creștere. Există motive imperioase pentru a regândi în întregime modelul convențional de progres economic: simpla acțiune asupra marjelor unui sistem economic care promovează utilizarea ineficientă a capitalului și resurselor naturale nu va fi suficientă pentru a aduce schimbarea necesară. Este necesară o economie care poate garanta creșterea și dezvoltarea în timp ce îmbunătățește bunăstarea oamenilor, oferă locuri de muncă decente, reduce inegalitățile, soluționează problema sărăciei și păstrează capitalul natural de care depindem cu toții. O asemenea economie – ecologică – oferă un mod eficace de promovare a dezvoltării durabile, de eliminare a sărăciei și de abordare a provocărilor emergente și a lacunelor existente în implementare.

Trecerea la o economie ecologică necesită păstrarea și investirea în activele resurselor naturale esențiale. Acest fapt este esențial pentru toate economiile, dar se aplică în special în cazul țărilor în curs de dezvoltare, care au oportunitatea de a-și dezvolta economiile pe baza gestionării durabile a capitalului lor natural. De asemenea, înseamnă recurgerea la soluții cu emisii reduse de carbon, care utilizează în mod eficient resursele, și intensificarea eforturilor de promovare a tiparelor durabile de consum și de producție. Toate acestea presupun instituirea cadrelor de reglementare corecte, crearea unor stimulente puternice pentru piețe și pentru inovare, mobilizarea resurselor financiare și promovarea antreprenoriatului și a unei mai mari implicări a sectorului privat. De asemenea, presupune evaluarea corectă a capitalului natural și, în termeni mai generali, o revizuire a modului în care măsurăm creșterea și progresul.

Într-o economie ecologică, multe provocări pot fi transformate în oportunități economice, nu doar inversând tendințele negative în domeniul mediului, ci și stimulând creșterea viitoare și

crearea de locuri de muncă. De exemplu, experiența arată că abordările bazate pe piață, precum comercializarea cotelor de emisii, sunt nu numai instrumente rentabile de soluționare a problemelor de mediu, ci și o sursă de investiții.

Economia ecologică oferă oportunități *tuturor* țărilor, indiferent care este nivelul lor de dezvoltare și structura economiei lor. Cu toate că în multe cazuri investițiile în vederea trecerii la o economie ecologică pot duce la soluții de câștig reciproc pe termen scurt, în alte cazuri va fi necesară o perspectivă pe termen mediu și va trebui abordată problema costurilor tranziției, inclusiv prin politici în favoarea celor săraci („pro-poor"). Deși nu există un model unic pentru toată lumea, există probleme și soluții comune, iar țările vor beneficia de pe urma schimbului de experiență și a îmbunătățirii cooperării internaționale.

În același timp, trecerea la o economie ecologică nu se face de la zero. Există o serie de strategii deja puse în aplicare, de care țările se pot folosi, precum cele privind schimbările climatice, biodiversitatea, consumul și producția durabile, cercetarea și inovarea - toate putând contribui la trecerea către o economie ecologică. Viitoarele strategii naționale și internaționale vizând economia ecologică ar trebui să se construiască pe acestea și să le consolideze, cum se întâmplă în prezent în cazul Strategiei Europa 2020 și, recent, în cel al foii de parcurs pentru trecerea la o economie competitivă cu emisii scăzute de dioxid de carbon până în 2050.

Organizațiile internaționale, inclusiv Programul pentru mediu al Organizației Națiunilor Unite (UNEP) și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), dezvoltă strategii privind economia ecologică și creșterea ecologică. Organizația Internațională a Muncii elaborează programe pentru locuri de muncă ecologice și decente. De asemenea, G8 și G20 se angajează din ce în ce mai mult în cadrul agendei economiei ecologice. La Cancún, părțile la UNFCCC au convenit că toate țările trebuie să elaboreze strategii pentru dezvoltarea cu emisii reduse de carbon, în concordanță cu dezvoltarea durabilă.

Conform inițiativelor de mai sus, pentru a realiza tranziția către o economie ecologică trebuie să abordăm trei dimensiuni de politică interconectate:

(1) Investirea în dezvoltarea durabilă a resurselor esențiale și a capitalului natural („ce")

(2) Stabilirea condițiilor corecte de piață și de reglementare („cum")

(3) Îmbunătățirea guvernanței și a gradului de implicare a sectorului privat („cine")

Aceste trei dimensiuni vor fi analizate în mai mare detaliu în următoarele secțiuni, ca un cadru pentru acțiuni și investiții direcționate.

3.2. Investirea în dezvoltarea durabilă a resurselor esențiale și a capitalului natural

Resursele precum apa, energia, terenul, pădurile, precum și materialele, stau la baza oricărei economii – și în special a economiei ecologice. Existența multor oameni din întreaga lume depinde de ele, în special în țările în curs de dezvoltare, unde lipsa accesului la resurse de calitate, precum și cunoștințele insuficiente cu privire la modul în care acestea pot fi gestionate durabil reprezintă cauze importante ale sărăciei. Există multe exemple grăitoare ale modului în care accesul la resurse gestionate durabil poate scoate oamenii din sărăcie. Astfel, sectoarele resurselor prezentate mai jos ar putea deveni principalele piețe de creștere ale economiei ecologice, sprijinind dezvoltarea economică viitoare, crearea de locuri de muncă și eradicarea sărăciei, în special în țările în curs de dezvoltare.

Apa este una dintre cele mai valoroase resurse, esențială pentru viață și sănătate, dar și pentru creșterea multor sectoare economice, precum agricultura, industria producătoare și producția de energie. Gestionarea durabilă a apei este crucială pentru eforturile de eliminare a sărăciei, deoarece viața oamenilor săraci este strâns legată de accesul la apă și la multiplele utilizări și funcții ale acesteia. De asemenea, apa are o incidență puternică asupra securității, păcii și relațiilor regionale. Este clar că trebuie consolidate politicile ce vizează ameliorarea accesului la apă, a calității și a utilizării eficiente a acesteia.

Accesul la serviciile ***energetice*** este o condiție prealabilă fundamentală pentru dezvoltarea socială și economică. Și accesul la energie constituie un element esențial pentru eliminarea sărăciei. În țările în curs de dezvoltare, peste 1,4 miliarde de oameni nu au în prezent acces la energie electrică și 2,7 miliarde de oameni depind de utilizările tradiționale ale biomasei pentru a găti alimentele. Multe regiuni în curs de dezvoltare din lume au un enorm potențial pentru ***energia din surse regenerabile***, în special acolo unde extinderea rețelei de energie electrică nu este rentabilă. Dezvoltarea energiei din surse regenerabile ar trebui să meargă mână în mână cu măsuri de sporire a ***eficienței energetice*** și de reducere a dependenței de combustibilii fosili.

Resursele marine sunt o sursă de hrană și de prosperitate economică. Sectorul pescuitului este esențial pentru dezvoltarea economică și pentru existența a milioane de oameni din întreaga lume, în special în țările în curs de dezvoltare. ***Mările și oceanele*** sunt o componentă esențială a ecosistemului terestru și joacă un rol cheie în moderarea schimbărilor climatice. Recifurile de corali și pădurile de mangrove nu sunt doar depozite de carbon și surse de biodiversitate, ci și protejează zonele costiere împotriva inundațiilor, reducând astfel riscul producerii unor dezastre. Mediul marin se confruntă însă cu mai multe amenințări: epuizarea stocurilor de pești, declinul biodiversității, gunoaiele aruncate în mediul marin, deșeurile și poluarea, inclusiv acidificarea. Multe aspecte sunt transfrontaliere și trebuie abordate la nivel internațional.

O provocare cheie pentru ***agricultură*** este să poată hrăni 9 miliarde de oameni până în 2050 fără a degrada și polua și mai mult terenurile. Utilizarea durabilă a terenurilor și a agriculturii vor constitui o piatră de hotar a economiei ecologice. Practicile agricole actuale reprezintă peste 70% din utilizarea resurselor mondiale de apă dulce și contribuie la peste 13% din emisiile de gaze cu efect de seră (GES). Agricultura durabilă poate spori în mod substanțial productivitatea, în special pe exploatațiile mici. Cu toate că sunt disponibile multe tehnici de gestionare durabilă a terenurilor, investițiile în acestea sunt insuficiente. Degradarea terenurilor este direct legată de agricultură și afectează direct circa 1,5 miliarde de oameni, inclusiv 42% din săracii planetei. Degradarea terenurilor este un aspect de ordin global, nu doar în regiunile aride și semiaride, și necesită un răspuns global. Pentru abordarea acestor probleme este esențială o bună guvernanță, prin respectarea drepturilor și proprietății funciare, inclusiv din partea comunităților și a populațiilor indigene. Toate aceste aspecte trebuie soluționate pentru a se asigura aprovizionarea durabilă cu alimente.

Pădurile sunt baza existenței a milioane de oameni, mulți dintre aceștia trăind la tropice și făcând parte din păturile mai sărace ale populației. Mai mult, pădurile sunt o componentă esențială a ecosistemului terestru, oferind funcții precum protecția solurilor, a apei și a biodiversității. Cu toate acestea, ritmul global de defrișare este încă alarmant de ridicat și are un impact semnificativ asupra schimbărilor climatice și a biodiversității la nivel global. Emisiile generate de defrișarea pădurilor tropicale și de degradarea pădurilor și a turbăriilor sunt estimate în prezent la 15% din emisiile globale de CO_2. Este probabil ca pădurile să devină și mai importante într-o economie ecologică, ca surse de materii noi precum

bioplasticele și în cadrul strategiilor privind energia din surse regenerabile. În acest context, conservarea și gestionarea durabilă a pădurilor este de o importanță capitală.

Utilizarea durabilă a terenurilor, agricultura, pădurile, apele și oceanele depind ***de ecosisteme și de biodiversitate***, care determină reziliența și sănătatea pe termen mai lung a mediului. Se înregistrează un grad din ce în ce mai mare de conștientizare a beneficiilor pe care le aduc serviciile ecosistemice pentru mediul de afaceri și pentru societate în general[3], precum și a potențialului de investiție în capitalul natural pentru economia ecologică.

Deșeurile pot constitui o resursă valoroasă dar, dacă nu sunt gestionate în mod corespunzător, reprezintă un risc pentru mediu și pentru sănătate. O bună ***gestionare a deșeurilor*** reduce la minimum factorii care afectează mediul, precum emisiile de gaze cu efect de seră, promovează utilizarea eficientă a resurselor și oferă o nouă sursă de materiale reciclate. Potențialul economic al gestionării deșeurilor se află în creștere în multe regiuni ale lumii, oferind importante oportunități comerciale și locuri de muncă. Este de o importanță capitală să se asigure faptul că aceste locuri de muncă sunt decente, în special în ceea ce privește condițiile de lucru. Pe măsură ce economia țărilor în curs de dezvoltare crește, apar nevoi și oportunități economice mai mari pentru o mai bună gestionare a deșeurilor. Chimicalele și deșeurile periculoase rămân, de asemenea, un subiect de îngrijorare deosebită, atât la nivel național, cât și internațional.

Tranziția către o economie ecologică la nivel global va necesita politici globale consolidate bazate pe aceste domenii, iar Rio+20 ar trebui să ofere o platformă care să contribuie la realizarea acestui lucru.

3.3. Stabilirea condițiilor corecte de piață și de reglementare

Pentru a permite și a direcționa creșterea în domeniile menționate mai sus trebuie instituite o serie de condiții de piață și de reglementare. Aceste condiții favorabile nu sunt esențiale doar pentru promovarea obiectivelor de mediu, ci și pentru asigurarea previzibilității și a condițiilor egale de concurență pentru mediul de afaceri. De asemenea, ele oferă o bază solidă pentru investiții și pentru încurajarea ecoinovării prin noi tehnologii și noi metode de lucru.

Instrumentele de reglementare vor juca un rol important în ecologizarea economiei, atât la nivel național, cât și la nivel internațional. Instrumentele de reglementare ar trebui combinate cu ***instrumente de piață*** (precum taxe, permise comercializabile și subvenții de mediu), care sunt instrumente flexibile și rentabile ce pot contribui la realizarea unor obiective economice, sociale și de mediu combinate. Reformele fiscale care transferă sarcina fiscală de la forța de muncă la activitățile cu impact asupra mediului și la energie pot crea rezultate pentru piața muncii și pentru mediu din care toată lumea are de câștigat. Sistemele de limitare și tranzacționare, precum schema UE de comercializare a cotelor de emisii, s-au dovedit a fi instrumente de piață eficace. Printre alte sisteme eficace se numără stimulentele fiscale pentru IMM-uri, taxele pentru apă, taxele ecologice și tarifele fixe. Plata pentru serviciile ecosistemice se aplică deja în unele țări și se reflectă în negocierile în curs cu privire la reducerea emisiilor cauzate de despăduriri și de degradarea pădurilor (REDD).

Subvențiile care dăunează mediului reprezintă un obstacol major în calea unei economii mai ecologice. Ele perpetuează practici care nu sunt durabile și folosesc resurse financiare care ar

[3] *The Economics of Ecosystems and Biodiversity for Business* (Economia ecosistemelor și a biodiversității pentru întreprinderi) – „TEEB pentru întreprinderi”.

putea fi întrebuințate pentru investițiile ecologice necesare. Se formează în prezent o dinamică ce va duce la abordarea acestei probleme. În 2009, G20 s-a angajat să raționalizeze și să elimine progresiv subvențiile ineficiente în favoarea combustibililor fosili, care încurajează risipa de resurse. Acest angajament va fi revăzut în 2011. În 2010, părțile la Convenția privind diversitatea biologică s-au angajat ca, până în 2020, să elimine direct sau progresiv subvențiile care dăunează biodiversității ori să le reformeze.

Pentru a permite tranziția către o economie ecologică globală, vor trebui mobilizate ***resurse financiare de mare amploare***. Aceasta va necesita acțiune din partea *tuturor* țărilor, organizațiilor internaționale și băncilor. UNEP estimează că investițiile globale necesare ar putea fi de ordinul a 2% din PIB-ul global pe an în perioada de până în 2050. Aceasta va necesita o modificare fundamentală a abordărilor în materie de finanțare, care să permită țărilor să utilizeze soluții publice și private inovatoare. Doar fondurile publice nu vor fi suficiente – mai degrabă, finanțarea publică va trebui să acționeze drept catalizator și să mobilizeze investiții private mult mai mari. Vor trebui instituite stimulente care să încurajeze investițiile ecologice private; de asemenea, modalitățile de canalizare a fondurilor de investiții, de asigurări și de pensii către dezvoltarea durabilă pot fi aplicate la scară mult mai largă. În același timp, atât sectorul public național, cât și finanțarea publică internațională vor avea un rol important de jucat în ceea ce privește stabilirea condițiilor care să contribuie la reducerea riscurilor pentru investițiile private și să asigure abordări egale și echitabile în materie de investiții. În plus, accesul la finanțare și la capitalurile de risc, împreună cu un mediu de reglementare favorabil, este esențial pentru ***stimularea ecoinovării, a tehnologiilor ecologice și a IMM-urilor ecologice.***

Fără ***competențele și know-how-ul*** necesare, tranziția către economia ecologică nu va fi posibilă. În același timp, trebuie să se asigure că ***noile locuri de muncă*** vor fi „locuri de muncă decente”, inclusiv cu garantarea drepturilor la locul de muncă, a protecției sociale și a dialogului social. Politicile economice vor trebui însoțite de politici privind forța de muncă, pentru a dota angajații cu noi competențe și a ajuta la crearea de noi oportunități de locuri de muncă. Din cei 211 milioane de șomeri care se estimează că existau în lume în 2009, aproape 40% aveau între 15 și 24 de ani; prin urmare, trebuie luată o serie de măsuri care să ofere oportunități pentru tineri. În plus, multe dintre obstacolele care stau în calea tranziției către o economie ecologică și un viitor mai durabil pot fi înlăturate doar printr-o mai mare ***cooperare în domeniul științei și al cercetării***.

Tiparele durabile de cerere și ofertă la nivel internațional pot fi susținute prin sporirea ***sprijinului reciproc dintre comerț și dezvoltarea durabilă.*** Aceasta include menținerea unui sistem comercial multilateral deschis și nediscriminatoriu și asigurarea faptului că nicio țară nu este împiedicată să ia măsuri de promovare a dezvoltării durabile, cu condiția ca măsurile respective să nu constituie discriminări arbitrare sau nejustificate ori o restricționare deghizată a comerțului internațional. Sprijinul reciproc poate fi promovat și prin reducerea sau eliminarea barierelor tarifare și netarifare pentru mărfurile, tehnologiile și serviciile ecologice, precum și pentru produsele ecologice sau cele provenind din comerțul echitabil. Pe lângă aceasta, pe măsură ce schemele de asigurare a durabilității și practicile de responsabilitate socială a întreprinderilor se extind, elaborarea de orientări și standarde și de scheme de certificare și sisteme de etichetare internaționale poate aduce beneficii economice, sociale și de mediu. Trebuie întărite măsurile internaționale de combatere a comerțului ilegal cu mărfuri sensibile din punct de vedere ecologic (precum animale sălbatice, substanțe periculoase și resurse naturale) – un bun exemplu cu privire la ceea ce se poate face sunt acordurile de parteneriat voluntar pe care le negociază UE în contextul inițiativei sale referitoare la aplicarea legislației, guvernanța și schimburile comerciale în domeniul forestier (FLEGT). De

asemenea, trebuie să se promoveze includerea unor prevederi legate de durabilitate în cadrul acordurilor comerciale multilaterale și bilaterale.

Pentru ***asigurarea și măsurarea progreselor*** este necesar să existe sisteme de măsurare și indicatori comparabili. O serie de organizații, precum OCDE, lucrează deja pentru a pune la dispoziție diverse forme de indicatori care pot reflecta situația mediului și a patrimoniului natural, a bunăstării și a calității vieții. Acești indicatori ar trebui utilizați în paralel cu produsul intern brut (PIB). Însă doar unii dintre acești indicatori au fost folosiți până acum pe scară largă pentru comunicarea necesităților în domeniul politicilor, precum cantitatea de CO_2 și indicele dezvoltării umane. Agenda 21 a solicitat deja guvernelor să elaboreze indicatori de dezvoltare durabilă și mecanisme de contabilitate de mediu. Progresele au fost însă lente și inegale. Rio+20 ar trebui să promoveze transparența raportării naționale și să ajungă la un acord cu privire la utilizarea contabilității de mediu și a unor indicatori fiabili la nivel național și la nivel global pentru a putea măsura acest sens mai larg al progresului, pe lângă PIB.

3.4. Îmbunătățirea guvernanței și implicarea sectorului privat

Structurile de guvernanță sunt de o importanță capitală pentru realizarea dezvoltării durabile, pentru a ne ecologiza economiile și a eradica sărăcia. Însă este larg recunoscut faptul că structurile actuale de guvernanță necesită reforme substanțiale. Trebuie abordate patru căi principale de reformă.

Există nevoia de a consolida și a integra ***guvernanța dezvoltării durabile*** în cadrul sistemului ONU, între altele prin sporirea coerenței și a integrării politice între activitățile desfășurate în temeiul pilonilor economic, social și de mediu. În cadrul ONU se află în curs o serie de eforturi, inclusiv pentru îmbunătățirea mecanismelor dintre agenții și în cadrul inițiativei „Să ajutăm împreună”, care urmărește să promoveze coerența la nivelul ONU în domeniul dezvoltării, în cel al asistenței umanitare și în cel al mediului. De asemenea, aspecte transversale precum schimbările climatice necesită o mai mare integrare. Aceste procese trebuie întărite. Consolidarea guvernanței internaționale pentru dezvoltarea durabilă este de o importanță capitală, însă și ***structurile*** corespondente ***de la nivel regional, național și local*** necesită atenție.

În comparație cu structurile economice globale, ***guvernanța internațională în domeniul mediului*** este slabă. Acest fapt se datorează fragmentării instituționale, lipsei de responsabilitate pentru implementarea politicilor convenite, lipsei unei voci ferme care să aibă autoritate în cadrul sistemului de guvernanță global, precum și lipsei de resurse umane și financiare. În plus, noile roluri și responsabilități ale economiilor emergente nu sunt suficient de bine definite. În ultimul deceniu s-a încercat ameliorarea guvernanței internaționale în domeniul mediului – cel mai recent în cadrul unui grup consultativ la nivel înalt sub egida UNEP (procesul Nairobi-Helsinki) – dar până în prezent obținerea unor progrese tangibile s-a dovedit a fi dificilă.

Guvernanța internațională în domeniul economic și social este asigurată de o serie de instituții. Instituțiile financiare internaționale (precum grupul Băncii Mondiale și Fondul Monetar Internațional), precum și băncile regionale pentru dezvoltare (de exemplu Banca Asiatică de Dezvoltare, Banca Interamericană pentru Dezvoltare, Banca Africană de Dezvoltare, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții) joacă un rol central în politicile și acțiunile economice la nivel mondial. Rolul Organizației Mondiale a Comerțului în reglementarea comerțului mondial este esențial. În plus, instituții precum Organizația Internațională a Muncii și alte organisme ale ONU joacă

roluri care țin de aspectele sociale și de cele privind locurile de muncă. Fiecare dintre acestea va avea un rol de jucat în ecologizarea economiei globale.

Agenda 21 și Planul de implementare de la Johannesburg subliniază rolul important al ***actorilor nestatali*** („grupurile principale"), între care se numără populațiile indigene, femeile, tineretul, lucrătorii, agricultorii, administrațiile locale, comunitatea științifică, mediul de afaceri și industria, precum și ONG-urile. Rolul și impactul acestora a fost însă limitat ca sferă și trebuie consolidat. Va fi esențial în special să se impulsioneze ***participarea mediului de afaceri***. Într-o serie de cazuri, mediul de afaceri s-a angajat deja să își ecologizeze operațiunile, precum în industria alimentară, în cea a băuturilor și în cea chimică. Acest fapt trebuie extins prin parteneriate public-private mai dinamice, prin noi rețele și alianțe comerciale, precum și prin mecanisme de finanțare având ca scop accelerarea inovării ecologice și a apariției de întreprinderi ecologice.

4. DIRECȚII DE ACȚIUNE PROPUSE PENTRU RIO+20

4.1. Un cadru pentru obținerea de rezultate

Pentru a da un nou impuls dezvoltării durabile, Rio+20 trebuie să creeze o viziune comună a schimbării, susținută de un cadru decizional pentru acțiuni specifice. Principalele „ingrediente" ale unui rezultat general ar putea fi următoarele:

1. O mobilizare politică pe scară largă, fondată pe o viziune și pe obiective comune ambițioase.

2. Un set de acțiuni specifice la nivel internațional, regional și național – reunite sub forma unei „foi de parcurs pentru economia ecologică".

3. Un „instrumentar" de abordări politice și exemple de bune practici care să fie utilizate pentru a atinge obiectivele convenite.

4. Un mecanism de promovare și monitorizare a progreselor generale.

O foaie de parcurs pentru economia ecologică poate garanta continuarea angajamentelor dincolo de Rio+20, asigurând faptul că viziunea și obiectivele convenite vor fi urmărite în mod sistematic. Ea poate trasa o serie de acțiuni internaționale, regionale și naționale cu puncte de reper, indicatori și obiective, precum și mecanisme de monitorizare a progreselor generale.

O foaie de parcurs pentru economia ecologică poate ajuta toate țările să își accelereze rata progresului în direcția economiei ecologice, pornind de la inițiative existente și respectând diferențele naționale. Va fi esențial să se stabilească strategii pentru ecologizarea economiei, ca parte a politicilor și planurilor naționale generale în domeniul economic și în cel al dezvoltării. Aceste strategii – care urmează să fie proiectate după tiparul „de jos în sus" – ar trebui să cuprindă obiective și cronologii pentru acțiuni la nivel național și, acolo unde este cazul, la nivel regional. Acțiunile ar trebui să fie construite pe baza eforturilor existente și ar putea fi încorporate în strategiile economice și de dezvoltare naționale, reunind, de asemenea, strategiile ce vizează reducerea emisiilor de carbon și planurile privind consumul și producția durabile. Acolo unde este necesar, țări și organizații internaționale donatoare ar putea oferi asistență, în concordanță cu strategiile de dezvoltare naționale. La desemnarea acțiunilor

specifice, țările ar putea folosi un „instrumentar” de abordări politice bazat pe cele mai bune practici.

Însă doar eforturile naționale nu vor fi suficiente pentru a ecologiza economia globală. Întrucât multe provocări necesită un răspuns global și regional, foaia de parcurs pentru economia ecologică ar trebuie să includă, de asemenea, acțiuni la nivel global și regional.

Pentru a monitoriza progresele realizate în direcția obținerii unei economii ecologice, va fi esențial să se identifice și să se dezvolte indicatori cheie și un sistem convenit la nivel global pentru contabilitatea de mediu și socială, în completarea contabilității economice actuale. Această abordare s-ar baza pe inițiative existente, precum sistemul internațional de conturi economice și de mediu integrate (SEEA), UNDP (indicele de dezvoltare umană) și OCDE (măsurarea progresului societăților). Cadrul de reglementare al UE planificat pentru conturile de mediu ar putea de asemenea servi drept exemplu.

Pornind de la dimensiunile de politică schițate în secțiunea 3 („ce”, „cum” și „cine”), secțiunile de mai jos propun un set inițial de acțiuni specifice, care ar urma să facă parte din foaia de parcurs pentru economia ecologică.

4.2. Acțiuni privind resursele, materialele și capitalul natural

Rio+20 trebuie să reînnoiască angajamentul de a promova o gestionare durabilă a apei. Aceasta s-ar putea realiza prin crearea unor ***parteneriate internaționale în domeniul apei***. Aceste parteneriate ar putea folosi și extinde inițiativa UE privind apa, care a contribuit la îmbunătățirea gestionării apei și a guvernanței în domeniul apei, însă acordând o mai mare importanță aspectelor economice și unei mai mari implicări a mediului de afaceri. De asemenea, trebuie abordat subiectul gestionării bazinelor hidrografice internaționale, în special în cadrul comisiilor fluviale transfrontaliere.

Pe lângă aceasta, s-ar putea lansa și parteneriate în vederea ***îmbunătățirii accesului la energie și a securității energetice, precum și în vederea promovării energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice***. Aceste parteneriate s-ar putea folosi de acțiuni existente, precum Parteneriatul UE-Africa în domeniul energiei (AEEP), facilitățile de investiții regionale ale UE, Fondul fiduciar UE pentru infrastructura din Africa, facilitatea ACP-UE pentru energie și Fondul mondial pentru eficiență energetică și energii din surse regenerabile (GEEREF), care ar putea oferi experiență în ceea ce privește mobilizarea investițiilor private pentru astfel de parteneriate.

Pentru a întări protecția ***mediului marin și a oceanelor***, statele care încă nu au ratificat Convenția ONU asupra dreptului mării (UNCLOS) ar trebui să fie încurajate să o facă. Sunt necesare noi inițiative pentru protejarea și conservarea zonelor care se află în afara jurisdicțiilor naționale (marea liberă și fundul mării), de exemplu printr-un acord de implementare în cadrul UNCLOS. Pentru a ajuta la conservarea biodiversității mediului marin în aceste zone, ar trebui să se stabilească printr-un acord zone marine protejate cu destinații multiple și să se asigure accesul la partajarea în mod egal și echitabil a beneficiilor generate în urma utilizării resurselor genetice și de altă natură. De asemenea, acest acord ar trebui să instituie mecanisme de supraveghere și de aplicare a legislației. În plus, ar trebui să se acorde o atenție specială elaborării unui program global de acțiune pentru combaterea poluării și a aruncării gunoaielor în mediul marin.

Trebuie instituite activități de promovare a ***securității alimentare, a utilizării terenurilor și a agriculturii durabile***. Aceasta ar trebui să includă consolidarea inițiativelor existente cu privire la agricultura durabilă, folosind acțiunile multilaterale (precum FAO), activitățile regionale (ca agricultura ecologică), precum și inițiativele comerciale. În plus, s-ar putea institui ***parteneriate internaționale pentru produse alimentare***, pentru a face ca producția și consumul de produse alimentare să fie mai durabile. Dat fiind că agricultura depinde de calitatea terenurilor, trebuie să se consolideze activitățile de ameliorare a calității terenurilor și de combatere a procesului de deșertificare. Aceasta ar putea include lansarea unei evaluări economice globale a costurilor și beneficiilor pe care le presupune ameliorarea calității terenurilor. De asemenea, printre inițiative s-ar putea număra impulsionarea în continuare a „Parteneriatului global pentru sol", precum și implementarea de servicii pentru monitorizarea la nivel mondial a utilizării terenurilor, ca parte a Rețelei mondiale de sisteme de observare a Pământului (GEOSS).

Parteneriatele cu guvernele, cu societatea civilă și cu sectorul privat pot, de asemenea, ajuta la promovarea ***gestionării durabile a pădurilor*** și la combaterea defrișărilor. Aceste parteneriate s-ar putea baza pe abordarea de succes a FLEGT (aplicarea legislației, guvernanța și schimburile comerciale în domeniul forestier) și pe experiența inițială a REDD+.

Este momentul oportun pentru instituirea unui ***regim internațional*** mai robust și coerent ***al chimicalelor și substanțelor periculoase***, iar Rio+20 ar putea lansa un proces în vederea realizării acestui lucru. Această acțiune s-ar baza pe angajamente anterioare, precum Abordarea strategică a managementului internațional al chimicalelor (SAICM), precum și pe experiența câștigată în urma abordării adoptate de UE în privința gestionării chimicalelor. Regimul – posibil sub forma unei convenții-cadru – ar trebui să fie ghidat de obiectivul de la Johannesburg, conform căruia până în 2020 chimicalele ar trebui utilizate și produse în moduri care să nu aibă efecte adverse semnificative asupra sănătății umane și a mediului. De asemenea, regimul ar trebui să țină seama de seria „Global Chemicals Outlook", aflată în prezent în curs de elaborare de către UNEP, și de lucrările în desfășurare cu privire la opțiunile de finanțare în vederea furnizării de asistență țărilor în curs de dezvoltare pentru a putea face față provocării reprezentate de o industrie chimică și a deșeurilor globalizantă. Regimul ar trebui să includă criterii de identificare a chimicalelor și a substanțelor care prezintă relevanță la nivel global, precum și un cadru pentru evaluarea substanțelor.

Toate aceste provocări vor necesita un nivel de ***cooperare științifică și tehnologică*** la nivel global fără precedent și ar trebui pus în acțiune un mecanism pentru cooperarea globală în domeniul științei și al cercetării cu privire la provocările societale de importanță mondială (de exemplu limitări ale resurselor, schimbările climatice, oceane).

4.3. Oferirea de instrumente economice și de finanțare și investirea în capitalul uman

Rio+20 ar trebui să încurajeze țările, în special economiile industrializate și emergente, să creeze scheme regionale și interne de ***comercializare a cotelor de emisii***, în vederea reducerii emisiilor la costul cel mai mic și ca elemente componente ale unei viitoare piețe internaționale a carbonului. Aceste instrumente ar putea de asemenea să joace un rol important în generarea de modalități inovatoare de finanțare.

Pe lângă aceasta, Rio+20 ar trebui să lanseze un set coordonat de acțiuni pe țări pentru a identifica și elimina progresiv ***subvențiile care dăunează mediului***, însoțite de obiective și termene limită. Angajamentul G20 de a rezolva problema subvențiilor pentru combustibilii

fosili ar putea constitui un exemplu. O astfel de inițiativă ar utiliza orientările și exemplele de bune practici cu privire la modul în care s-au eliminat cu succes în trecut subvențiile dăunătoare.

În vederea direcționării și mobilizării de fonduri pentru economia ecologică, Rio+20 ar trebui să recomande consolidarea și ***întărirea strategiilor și facilităților de finanțare existente*** sau instituirea de ***noi scheme de finanțare public-private***, după necesități. Organizațiile de dezvoltare (precum UNDP) și instituțiile financiare internaționale (precum Banca Mondială și alte bănci de dezvoltare multilaterală, Banca Europeană de Investiții, Fondul global de mediu) ar trebui să dețină un rol important, cu angajamentul de a institui strategii de finanțare a economiei ecologice care să poată duce la obținerea unor rezultate demonstrabile. Băncile private, companiile de asigurare și fondurile de pensii ar trebui de asemenea să joace un rol. Un scop important al acestor facilități și scheme de finanțare ar trebuie să fie furnizarea de asistență pentru țările cel mai puțin dezvoltate, precum și pentru IMM-uri.

În țările în curs de dezvoltare, ajutorul oficial pentru dezvoltare (ODA) va continua să reprezinte o sursă semnificativă de investiții. UE își menține angajamentul de a crește volumul ajutorului la 0,7% din venitul național brut (VNB) până în 2015; în prezent, contribuția UE la ajutorul global se ridică la circa 58%. ODA va continua să fie disponibil și poate ajuta la implementarea de strategii naționale și regionale ale țărilor partenere în domeniul economiei ecologice, în contextul planurilor de dezvoltare naționale ale acestora. În acest context, programe precum EU SWITCH, care promovează practicile durabile de consum și producție în Asia, ar putea fi instituite ca parte a unei acțiuni globale privind consumul și producția durabile.

Rio+20 ar trebui să instituie ***programe de formare pentru competențe ecologice*** în domenii prioritare precum energia, agricultura, construcțiile, gestionarea resurselor naturale, deșeurile și reciclarea. Pe măsură ce tranziția către o economie ecologică va crea noi locuri de muncă și va înlocui altele, va fi necesară *recalificarea* forței de muncă existente. Aceasta ar putea include scheme de protejare a intereselor lucrătorilor, oferind protecție socială și oficializând munca „neoficială”, de exemplu pornind de la activitatea OIM pentru o „tranziție echitabilă”. De asemenea, sunt necesare programe de formare pentru tineret. Acestea ar trebui să sprijine tranziția de la școală la muncă printr-o formare specifică și să încurajeze includerea competențelor ecologice în programa națională pentru învățământul secundar.

4.4. Îmbunătățirea guvernanței

Pentru a accelera acțiunea globală în direcția unei economii mai ecologice și mai durabile și pentru eradicarea sărăciei, este necesară o guvernanță globală mai bună și mai eficientă. Aceasta ar trebui să ofere tuturor părților interesate oportunitatea de a participa și de a-și aduce contribuția.

Există mai multe opțiuni pentru ***întărirea guvernanței dezvoltării durabile*** în cadrul ONU. Una dintre acestea este să se consolideze rolul Consiliului Economic și Social al ONU (ECOSOC) în domeniul dezvoltării durabile, dând o pondere egală pilonilor economic, social și de mediu. O abordare alternativă ar fi să se transforme Comisia pentru dezvoltare durabilă a ONU (CSD) într-un organism mai permanent, cu funcții extinse. Aceste eforturi ar trebui concepute astfel încât să se asigure că toate organismele relevante ale ONU pun un accent mult mai mare asupra dezvoltării durabile. Într-o serie de cazuri se pot realiza ameliorări în cadrul mandatelor actuale.

Este necesară consolidarea UNEP, pornind de la recomandările procesului Nairobi-Helsinki al UNEP, care are ca scop ***întărirea guvernanței internaționale în domeniul mediului***. Acest lucru ar putea fi realizat în mai multe moduri: (i) ameliorând funcționarea UNEP în cadrul mandatului său actual; (ii) consolidând UNEP cu noi sarcini și responsabilități; (iii) creând o organizație globală multilaterală pentru mediu, de exemplu prin transformarea UNEP într-o agenție specializată a ONU (ca OIM). Această din urmă opțiune, care ar presupune adoptarea unui tratat cu caracter obligatoriu din punct de vedere juridic, ar fi cea mai promițătoare cale de progres în direcția îmbunătățirii guvernanței internaționale în domeniul mediului și a avansării către o dezvoltare durabilă globală. În același timp, este clar că toate opțiunile prezintă avantaje și dezavantaje și vor trebui supuse unor dezbateri.

În cadrul întăririi guvernanței internaționale în domeniul mediului, trebuie accelerate lucrările cu privire la eficientizarea și consolidarea sistemului de acorduri multilaterale de mediu (AMM). Respectând în același timp autonomia diferitelor AMM-uri, administrarea acestora poate fi substanțial eficientizată, iar suprapunerile pot fi reduse – creând astfel o mai bună platformă pentru garantarea unei supravegheri și direcționări politice coerente și concentrate și facilitând instaurarea unor condiții favorabile creșterii ecologice.

În cadrul ONU este necesară ***întărirea capacităților în domeniul mediului***. Aceasta ar trebui să includă întărirea expertizei de mediu și sensibilizarea cu privire la economia ecologică în cadrul echipelor pe țări ale ONU, pentru a promova integrarea în programele naționale, sporirea gamei de competențe din cadrul birourilor regionale ONU/UNEP și crearea la nivel sistemic a unui cadru pentru consolidarea capacităților de implementare a AMM. De asemenea, ar trebui întărită capacitatea de monitorizare a mediului la nivel global.

Deoarece întreprinderile reprezintă motorul economiei, Rio+20 trebuie ***să întărească angajamentul sectorului privat***. Mediul de afaceri și societatea civilă trebuie să joace roluri importante în diversele ***parteneriate și scheme*** propuse în prezenta comunicare, precum cele referitoare la apă, la energie, la produsele alimentare, la păduri și la finanțare.

5. ETAPA URMĂTOARE

Cu toate că de la summitul din 1992 de la Rio de Janeiro s-au făcut progrese în direcția dezvoltării durabile, încă ne confruntăm cu importante provocări globale în domeniul mediului, în domeniul economic și în cel social. Prezenta comunicare stabilește opiniile inițiale ale Comisiei, în cadrul procesului pregătitor pentru Rio+20.

Rio+20 reprezintă o oportunitate semnificativă de a avansa pe calea dezvoltării durabile în întreaga lume. Nu trebuie însă să ducă doar la obținerea unor declarații de bune intenții – pentru a se asigura că Rio+20 va constitui un reper important al acțiunilor care fac posibilă tranziția către economia ecologică și o mai bună guvernanță, sunt necesare măsuri tangibile. UE este deschisă discuțiilor cu toate țările și părțile implicate cu privire la modul în care se poate contura pe mai departe această agendă pentru Rio+20. Toate țările și părțile implicate trebuie să colaboreze pentru a se asigura că rezultatele Rio+20 sunt la înălțimea provocărilor noastre globale. Împreună, trebuie să ne asigurăm că se iau măsuri tangibile, eficace, care să aibă un impact real în întreaga lume.

Anexă

Strategia Europa 2020: Obiective și inițiative emblematice

Obiective principale

(1) 75% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă;

(2) 3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare;

(3) trebuie îndeplinite obiectivul „20/20/20" privind clima/energia pentru o reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră, obiectivul privind o pondere de 20% a energiei din surse regenerabile și obiectivul privind o ameliorare cu 20% a eficienței energetice (inclusiv o creșterea la 30% a gradului de reducere a emisiilor cu efect de seră, dacă sunt întrunite condițiile necesare);

(4) rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10% și cel puțin 40% din generația tânără ar trebui să aibă studii superioare;

(5) numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane.

Inițiative emblematice

(1) „O Uniune a inovării", pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;

(2) „Tineretul în mișcare", pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;

(3) „O agendă digitală pentru Europa", pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;

(4) „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor", pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;

(5) „O politică industrială adaptată erei globalizării", pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;

(6) „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă", pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;

(7) „Platforma europeană de combatere a sărăciei”, pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.